

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inostranstvo: 210 Din. — Plačila in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto

Ljubljana, sobota 17. oktobra 1936

Cena posamezni številki Din 150

Za čast ljubljanskega trgovstva

Dogodilo se je, da je neki tudi — trgovec zaradi prevelikega pohlepa po profitu nasledel sleparjem in izgubil okoli 40.000 din, ker je mesto kokaina kupil samo neki ničvreden prah. Je to dogodek, ki je v današnjih časih po vseh večjih mestih prav malo izreden in ki ga večji listi komaj zabeležijo, ker je pač premalen-kosten. Za kraje, ki so še vedno le dolga vas, pa je sveda tudi takšen dogodek senzacija, ki ga nekateri listi pridno izkoriščajo.

Naj imajo svoje veselje s tem dogodkom in naj pišejo o njem, če že nimajo res nič bolj važnega. Toda odločno protestiramo proti temu, če si dovolji kakšen list ta edinstven primer generalizirati kar za vse trgovce in če si upa zaključiti svoje poročilo s stavkom: »A za kupčijsko moralo nekaterih trgovcev v Ljubljani je ta zadeva zelo značilna...«

Prav nič ni značilna, ker se ljubljanski trgovci s kokainom sploh ne bavijo ter takšne kupčije odločno odklanjajo. Takšne kupčije delajo samo ljudje, ki niso nobeni pravi trgovci, ki so se v trgovske vrste vrinili, ker so upali, da bodo potem kar čez noč obogateli. Ker pa je takšno obogatitje čez noč v solidni trgovini nemogoče, so skušali ti ljudje priti do svojega cilja s tem, da so se lotili prav vsakega posla, samo da bi hitro in lahko zaslužili. Samo takšni ljudje morejo tudi začeti kupčevati s kokainom.

Pravi in resnični trgovci se že leta in leta trudijo, da bi se te nesolidne elemente, ki so se vrinili v trgovino, izločili iz svojih vrst. In to svojo namero bi tudi že davno dosegli, če bi se njih zahteve bolj upoštevale, kakor pa se upošteva. Tako so trgovci zahtevali in še vedno zahtevajo, da smejo postati trgovci le oni, ki so strokovno usposobljeni za trgovino. Jasnno je, da bi izpolnitev te zahteve znatno pripomogla k očiščenju trgovskih vrst od vseh nesolidnih elementov. Kljub temu pa je ostala zahteva trgovcev neupoštevana. Ali so potem trgovci krivi, če nesolidni elementi ne izginejo iz njih vrst.

Kar je bilo v njih moči, so slovenski trgovci storili, da ostane slovenska trgovina solidna in da so v njihovih vrstah samo ljudje, ki imajo svetle tradicije slovenskega trgovstva. Zato so tudi vedno nastopali proti vsakemu pojavu nelojalne konkurence, zato so se borili proti »šlajdranju«, zato so se prizadevali, da dobi njih paraščaj čim boljše in čim večjo naobrazbo. Toda žal so bila vsa njih prizadevanja obrezuspešana zaradi nerazumevanja trgovskih zahtev po oblastih in odločujočih krogih. In tako so nastale neizogibne posledice tega nerazumevanja.

Očitek, ki si ga je dovolil nasloviti na ljubljansko trgovstvo zaradi prestopka nekega tudi — trgovca dotični ljubljanski list, pa je tem bolj nezaslišan, ker mora biti temu listu znano, da celo tujina priznava solidnost ljubljanske trgovine in da je glede solidnosti ljubljanski trg pač na prvem mestu v državi.

Zato tudi v očitku ne vidimo

nič drugega ko izliv one znane animoznosti, ki vlada v nekkih krogih proti trgovstvu. Ta animoznost izvira v glavnem iz nepoznanja trgovskega dela, v še večji meri pa iz nelepe zavisti, ki pa je v današnjih časih še zlasti pogosta. Ni treba zato še posebej po-

udarjati, da se iz takšnih nagibov porojeni napadi obsojajo sami.

Težke čase preživlja danes slovenska trgovina in samo trgovec, ki do skrajnosti posveti vse svoje sile svojemu podjetju, more to vzdržati na primerni višini. Čeprav pa je položaj slovenskega trgovca

tako izredno težaven, ta vendar ni nikdar pozabil na to, kar zahteva od njega njegova stanovska čast. To svojo čast bo slovenski trgovec tudi proti vsakemu varoval in zato odklanja nekvalificirani napad slovenskega lista s tem večjo odločnostjo.

zastopnik je še pred leti omenil, da uvažamo še vedno za 3 milijarde din. Revez se je pač zmotil za eno ničlo. Radi tega povišanja carin so tudi padli dohodki carinarnic na obzaloovanja vedno nižino ter bi drž. finance danes bile vse drugačne, če bi se to zvišanje zgodilo smotreno in po nasvetih trgovskih krogov. Pred leti smo imeli tudi davek na luksuz ali razkoš. Potem so ga za nekaj časa »ukinili« in kasneje zopet uvedli in povišali. Tako iz enega eksperimentiranja pridemo le v drugo.

Na meter sukna ali kamgarna pride davka od din 25— do din 60—. Za bombažasto blago, ki je veljalo n. pr. pred leti Kč 5— ali takrat prilično din 10—, se je plačalo takrat za meter din 3—; sedaj se to blago kupi za Kč 3-50, torej nekaj čez din 5—, carina pa znaša din 3-50 za meter ali približno 70%, dočim je pred leti znašala 30%. Mnogo predmetov sedaj sploh ne moremo več uvažati. Seveda vse v korist domače ali tako zvane domače industrije, ki takšne carine seveda z veseljem pozdravlja. Ko bo avtarkija izvedena do kraja, bomo seveda spraševali po vsem svetu, kdo bo kupil naš les in druge naše pridelke, če mi sami ne bomo drugod nič kupovali.

Še o državnem cestnem fondu

Nepotrebna določila o dohodkih banovinskih fondov

Nemogoči zakonski predlog o državnem cestnem fondu, ki bi naložil Sloveniji nova davčna bremena, ne da bi ji jamčil tudi za primerne dajatve iz teh dohodkov, vsebuje tudi cel seznam davščin, ki jih smejo nalagati banovinski cestni odbori. Nič manj ko 19 takšnih davščin in dohodkov navaja zakonski predlog o državnem cestnem fondu. Med temi so tudi dohodki, ki bodo le silno malo donasali, zato pa bodo zahtevali tem več dela, če bi se v resnici vestno pobirali. Tako n. pr. dohodek od prodanega sadja ob banovinskih cestah ne bi banovini prav nič koristil, povzročil pa bi ji tem več dela. Ker pa je podobnih dohodkov že naveden med dohodki državnega cestnega fonda, namreč od sadja ob državnih cestah, se je moral zaradi doslednosti navesti tudi ta dohodek.

Toda mi sploh ne razumemo, kako pridejo predpisi o dohodkih banovinskega cestnega sveta v zakonski načrt o cestnih fondih. Banovinski cestni sveti so vendar avtonomni in ti sami predpisujejo, katere davščine bodo nalagali za vzdrževanje cest. Če banovinski cestni sveti te pravice nimajo, potem tudi ni potrebno, da obstojajo. Kaj bi klicali v življenje korporacije, ki nimajo nobenih pravic in ki smejo odločati le o tem, kar jim je bilo od višjih instanc naročeno.

Razmere so v vsaki pokrajini drugačne in tudi zato ne gre, da se kar od zgoraj doli predpišejo za vse banovine enaki davki za ceste. Davek, ki je v eni banovini morda prikladen, je v drugi čisto neprimeren. Pa tudi donos davkov ni v vseh banovinah enak. Ponekod daje davek v določeni gospodarski panogi velik dohodek, dočim drugod ne daje nobenega. Zato je napačno vedno odločati vse po enem koptu.

A tudi krivično je, da bi se banovinskim cestnim odborom kar predpisovalo, kakšne davščine smejo pobirati. Saj si morajo banovine svoje ceste vzdrževati same. — § 12. zakonskega predloga pravi celo izrečno, da se more le v izrednih in posebno upravičenih primerih na predlog gradbenega ministra ter v soglasnosti finančnega ministra in celega ministrskega sveta uvesti v državni proračun določena vsota za odplačilo dolžnih obveznosti posameznih cestnih fondov. Na podlagi vseh dosedanjih izkušenj moremo kar mirno reči, da za Dravsko banovino ti izredni primeri ne bi bili nikdar pripoznani. Če pa morajo banovinski sveti vse sami vzdrževati, potem naj tudi sami odločajo o svojih dohodkih.

Ta določila zakonskega predloga so zato čisto odveč in pomenijo dejansko samo novo okrnitev samoupravnih pravic, ki bi jih morali imeti banovinski cestni sveti.

Če kje, potem pa je baš pri ba-

novinskih cestnih svetih najugodnejša prilika, da se začenja izvajati decentralizacija. Kajti tu pri cestah ne gre za nobeno strankarsko politiko, tu gre le za gospodarska in prometna vprašanja, ki so enako važna za vse državljane ene banovine. Zato tudi ni prav nobenega zadržka, da se tem cestnim svetom da dejanska popolna avtonomija.

Enkrat je vendar treba začeti z decentralizacijo in najlepša prilika za to so banovinski cestni odbori. Če se kljub temu tem odborom ne bo dala popolna samoupravna pravica, potem je to dokaz, da se s decentralizacijo sploh ne začeti. Vzrok več, da se iz takšne namere porojeni zakonski predlog v celoti odkloni.

Zato ponavljamo: popolnoma na centralistični podlagi zgrajeni zakonski predlog o cestnih fondih je nemogoč in se mora zato v celoti odkloniti!

Napravite red!

Nepotrebne težave, ki jih morajo prenašati trgovci

Devaluacija valut

Trgovec nam piše: Kakor sem pričakoval, tako se je zgodilo. Pri nas funkcionira vse prepočasno. Po principu: Ima vremena! Ali kakor pravijo Nemci, kadar se norčujejo iz nas, da je pri nas »Morgenland«.

Narodna banka je med drugim določila tudi že kurz za češkoslovaško krono, in sicer se naj plačuje za stare račune polovico po prejšnjem kurzu 140:188 plus 28% odstotka premije, polovico pa po novem kurzu 117:773 plus 28% odstotka, torej približno 151 din.

Za nove račune velja pa seveda novi kurz. Ne velja pa to menda za našo carinarnico, oziroma finančno oblast, ki do včeraj še ni priznala novega, po Narodni banki določenega tečaja. Trgovci morajo v svrhu zaračunanja prometnega davka predložiti carinarnici originalne račune ter izjavo, na kateri je treba fakturni iznos zaračunati po veljavnem kurzu. Ko sem to včeraj storil, mi je carinarnica zavrnila izjavo ter sem moral zaračunati Kč po starem kurzu, to je po din 1-81. Zakaj? Ali carinarnica nima še navodil? Zakaj funkcionira to tako počasi? Zakaj se nihče ne zanima tudi za takšne malenkosti?! Zakaj moramo torej pri vsakem tisočaku plačevati še neopravičeno povišan davek? Prometni davek je itak dovolj visok. Pri nekaterih predmetih 10 in še več odstotkov.

Kontrolnik za uvoznike

Po raznih ovirah, brzojavljenju sem in tja, smo končno le dobili te uvozne knjige. Veličina 34x49!!! Knjiga obstoji iz 26 listov in če računamo, da so jih natiskali morda 100.000 in da računajo te knjige po din 30—, si veščak lahko izračuna, koliko je tu ostalo za nekoga čistega dobička! Prosil bi pa za pojasnilo, kakšno korist bo donasala ta knjiga? Ali so jo napravili samo radi tega, da nekateri pri tem zaslužijo? Ali so jo uvedli le zato, da ima trgovec še nekaj novega brezpotrebnege dela? Torej iz katerega vzroka? Pri-pominjam, da smo tako knjigo

morali voditi že pred leti. Nobena živa duša pa je ni ne revidirala niti pogledala. Ko so bile knjige popisane, se v vsej Ljubljani sploh ni več dobila takšna knjiga in tako je cela stvar lepo v gospodu zaspala, kakor že marsikatera naredba. Če bi gospodje pregledali stare zakone, bi morda le spoznali, da teh novih predpisov sploh ne bi bilo treba, ker so stari še v veljavi. Stvar je le v tem, da se niso mogli že iz fizičnih razlogov izvrševati, ker predpisanih knjig ni bilo nikjer dobiti. Najbolj prav so imeli še tisti trgovci, katerim se še sanjalo ni, da se morajo take knjige voditi. Saj je bilo tudi tako dobro!

Zato prosimo, da se nam pojasni, v čem bo obstojala kontrola. Ako naj bo učinkovita, bi morali finančni organi iti od trgovca do trgovca, zahtevati vse knjige, vse fakture, vse carinske pobotnice itd. Kdo bo to izvedel? Ali imamo toliko potrebnega in izvežbanega osebja? Mislim, da ne! In tako bo vse skupaj udurec v vodo. Sicer pa je bil glavni namen vsega itak dosežen. To je zarada!!

Carinske tarife

V časopisih pač čitamo, da se nekaj pripravljajo, da se bo revidiral carinski zakon; kdaj pa se bo do revidirane carinske tarife, kar bi bilo zelo nujno ter tudi za državo zelo dobičkanosno, nam pa seveda ni znano. Kako je reforma nujna, naj pokažem s primeri iz tekstilne stroke. Cene so šle že nekaj let stalno navzdol. Carine so pa ostale na isti višini in se niso prilagodile razmeram, temveč so se še neprimerno zvišale z uvedbo prometnega davka, ki se računa od vrednosti blaga plus carina. V nekaterih primerih znaša prometni davek toliko kakor carina, torej 100%. Poudariti moram, da tako visoko obdačenje ni zaščita domače industrije, temveč le koncesije privravnanim tujim elementom. Strokovnjak v tej stroki je že pred leti omenil, da carinska zaščita, ki znaša več ko 20%, ni več nikaka zaščita. Tega mnenja smo tudi mi. Neki narodni

Popravek

Z ozirom na poročilo Trgovskega lista z dne 13. oktobra 1936 št. 115, leto 19, prosimo, da se v smislu člena 26. in nasl. Zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929, s spremembami in dopolnitvami do 1. marca 1930 na članek na prvi strani cit. številke: Sanacija Feniksa je mogoča, naslednji popravek:

Ni res, da je tukajšnja podružnica zavarovalne družbe na življenje »Feniksa« odpovedala službo štirim uradnikom, kateri imajo skupno mesečne plače Din 3.500; temu nasproti pa se je povišala plača dvema višjima uradnikoma mesečno za Din 6.000—, katera dva uradnika pa imata že dosedaj mnogo višjo plačo in sicer eden 4-kratno, drugi pa dvakratno mesečno plačo vseh onih štirih uradnikov, katerim je bilo odpovedano. Iz tega računa natančno sledi, da se izdatki niso skrčili, pač pa povišali.

Res pa je, da je podružnica »Feniksa« v Ljubljani odpovedala trem uradnikom in enemu praktikanu na izrecno imperativno zahtevo gospoda komisarja Ministrstva za trgovino in industrijo. Na prošnjo in zahtevo naše podružnice v Ljubljani in na intervencijo tukajšnje podružnice Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov pa je gospod komisar odpoved dveh uradnikov preklical, medtem ko je za ostala dva, ki sta itak vpokojena drž. uradnika, vkljub naši intervenciji in potrebi službe ni dovolil reaktivacije.

Ni res, da je podružnica »Feniksa« v Ljubljani zvišala že itak znatne plače dvema svojima višjima uradnikoma, res pa je, da ni bila nikomur zvišana plača, pač pa so po nalogu komisarja Ministrstva trgovine in industrije bili vsem uradnikom znižani prejšnji regularni prejemki.

Ravnateljstvo za Slovenijo in Dalmacijo zavarovalne družbe na življenje »Feniksa«,

Ljubljana, Aleksandrova c.

Kazni zaradi deviznih prestopkov

Nujno potrebno pojasnilo javnosti

Dostikrat se čitajo v naših listih imena tvrdk, ki so bile kaznovane zaradi deviznih prestopkov. Ker so večinoma kazni za te prestopke zelo visoke, mestoma naravnost drakonične, je velik del javnosti prepričan, da gre tu za velikanske špekulacije z valutami, ki jih ni mogoče dovolj ostro obsoditi. Toda to mnenje je silno napačno in kazni za devizne prestopke zadevajo tudi firme, ki so znane po svojem solidnem poslovanju, ki jih pa kljub temu te kazni zadevajo. Zlasti velja to za naše lesne tvrdke. Da te tvrdke poleg občutne materialne škode, ki jo imajo zaradi teh kazni, ne bodo trpele še moralne škode, naj na kratko pojasnimo, kako pride do teh deviznih kazni. V naslednjem bomo pojasnili vso zadevo predvsem glede lesnega izvoza, enaka usoda pa more doleteti tudi slehernega drugega izvoznika.

Kdor izvažal les iz naše države, mora imeti dovoljenje za izvoz, tako imenovano »uverenje«. Ta dovoljenja izdajajo pooblaščen denarni zavodi v smislu veljavnih predpisov, in sicer v protivednosti blaga, ki se izvozi. Navadno pa se pri izstavitvi teh listin ne računa protivednost lesa po dejanski ceni, po kateri je bil les prodan in tudi ne po dnevni svetovni tržni ceni, temveč po cenah, ki jih predpiše finančno ministrstvo. Te cene pa so večinoma čisto nerealne. Če pa hoče izvoznik dobiti »uverenje«, mora vseeno podpisati izjavo, da bo izvozil po cenah, ki jih je odredilo finančno ministrstvo, pa čeprav ve, da so te cene neresnične. Na ta način nastane naravno razlika med zneskom, ki ga zahteva nadzorna oblast od izvoznika za prodano blago, in med zneskom, ki ga izvoznik dejansko prejme. Ko pride nato ta dejanski znesek po mnogih težavah v kliring Narodne banke, nastane za izvoznika težko vprašanje, kako bo pokrival razliko, ki je nastala med zneskom, katerega bi moral dobiti, in zneskom, ki ga je dejansko dobil. Izvoznik je sicer ves znesek, ki ga je dobil, dal Narodni banki, ki ga po svoji izjavi za dosego uverenja bi moral dobiti več. Izvoznik je že s tem formalno zagrešil devizni prestopok.

Dejansko pa je izvoznik brez krivde in tako se začne druga doba težav izvoznika, da pride do svojega denarja. Prične se doba prošnje, kolkov, dopisovanja, kontrole in končno kazni, ki je sicer formalno zakonita, dejansko pa vseskozi krivična.

Strokovne organizacije so zato že leto za letom prosile, da bi se pri prošnjah za uverenja navajale le resnične cene, toda vse te prošnje so naletele le na gluha ušesa. In tako zadenejo lesne izvoznike kazni, kot nameček za izgubo, ki so jo imeli pri izvozu lesa.

Primer ruskega dumpinga

Prišel je ruski dumping. Posledice tega dumpinga so bile za ves lesni trg v Italiji katastrofalne, še bolj pa za naše lesne izvoznike. Cene so padle silno, začela se je obupna licitacija vseh lesnih izvoznikov držav, kdo bo dal les še ceneje. Mnogi italijanski uvozniki so sicer takrat precej zaslužili, toda večina njih je silno izgubila, ker so vse cene strahovito padle. Cela vrsta italijanskih tvrdk je

propadla, kar je imelo za posledico, da so tudi naši izvozniki silno izgubili. Z vsemi temi težavami naših lesnih izvoznikov se pa pri nas doma ni hotelo računati in od njih so se zahtevali isti ali celo višji davki, ko v času pred ruskim dumpingom. Začele so se tožbe, dražbe in eksekucije in propadala so premoženja absolutno nezaščiteneh lesnih trgovcev. Med tem pa se je tudi pri nas doma gospodarska stiska povečala in prišel je še polom denarnih zavodov.

V takšnih razmerah je bil pač naš izvoznik prisiljen, da z veseljem zagrabljal vsak denar, ki se mu ponudi. V takšni stiski se mu je zdel kot rešitelj celo italijanski uvoznik, ki mu je prinesel

denar na dom v Jugoslavijo, pa čeprav je bil od njega ponudeni znesek tudi večkrat nižji, kakor pa protivednost fakturiranega lesa. Toda naš izvoznik je dobil vsaj nekaj denarja, da je vsaj začasno rešil sebe, svoje podjetje in svojo rodbino.

Ta naš lesni izvoznik ni prav nič špekuliral, temveč vestno in pošteno delal, se trudil na vse načine, da je spravil gozdni pridelek našega kmeta na tuji trg, da je dal zaslužka gozdnemu delavcu, da je dal dela vozniku itd. Ta naš izvoznik je dal milijone davčnim uradom za davke, plačeval v redu svoje socialne dajatve, plačeval ogromne obresti ter bil oni naš gospodarski človek, ki je bil glav-

na opora vsega našega gospodarskega življenja.

Toda vse to se ni upoštevalo, ko je prišla velika lesna kriza in proti našemu lesnemu izvozniku se je postopalo tako, kakor da bi bil on tisti, ki je iztihotapljal zlato in nosil naše dinarje v curiške, pariške in amsterdamske banke. Za ljudi te vrste so bili namenjeni drakonični predpisi o kaznih za devizne prestopke, uporabljali pa so se proti našim lesnim izvoznikom, ki niso nikdar imeli kakšnega posla z valutnimi špekulacijami.

Takšna je torej stvar s temi deviznimi kaznimi, zlasti, kar se tiče naših lesnih izvoznikov. Moglo pa bi se o teh kaznih reči še marsikaj in »Trgovski list« je to tudi že storil. Dostikrat tudi te kazni niso nič drugega, ko nov davek, ki pa se pobira predvsem v prečanskih krajih. Sploh pa mora imeti silno dobre in čvrste živce tisti, ki mora plavati skozi vse naše preštevane in prekomplecirane devizne predpise.

Nedopustna kupčija z izvoznimi kontingenti

Neke zadruga prodale njim dodeljene kontingente zagrebškim tvrdkam

Urad za kontrolo izvoza živine je v začetku septembra razdelil kontingent 2500 glav živih goved med naše izvoznike. Ta goveda naj bi se izvozila v Španijo skozi Split. Od tega kontingenta je bilo dodeljeno eni slovenski zadrugi 148 glav, drugi 84 in tretji 42, manjše kontingente pa so dobili tudi trgovci izvozniki iz Jugoslavije.

Prva zadruga ko tudi trgovci izvozniki so svoje kontingente večinoma že izkoristili, nakupili živino v dravski banovini ter jo tudi izvozili. Slednji dve zadrugi pa sta svoje kontingente prodali nekim trgovcem v Zagrebu.

Postopanje obeh teh zadrug, katerih imena zaenkrat še zamolčimo, je popolnoma nedopustno in v težko škodo tudi članom obeh zadrug. Pri izvoznih kontingentih živine itak ni Slovenija prebogata obdarjena in kar dobi je minimum tega kar mora na vsak način dobiti. Če pa se ti kontingenti ne izkoristijo, potem jih izkoristijo pač druge pokrajine in Slovenija je s tem znova prikrajšana. Še bolj pa so zadeti člani zadrug. Izvozne kontingente živine so vendar za druge prejele izrečno z nalogom, da nakupijo živino pri svojih članih, torej izključno le za nakup živine v Sloveniji.

Ce obe ti zadrugi nista bili sposobni, da same izkoristita dodeljene kontingente, potem naj bi jih odstopile drugim slovenskim zadrugam. Če pa te ne bi reflektirale na te kontingente, potem naj bi jih odstopile slovenskim trgovcem, ki bi jih prav tako radi sprejeli, kakor so jih sprejele zagrebške tvrdke.

Ze celo pa je vse obsodbe vredno postopanje obeh teh zadrug, če se upošteva, da obe zadrugi redno odstopata svoje dunajske kontingente svojim članom in podružnicam, ker zaradi slabe konvencije teh kontingentov drugam ne morejo prodati. Bolj nezadrugnega postopanja si res ni mogoče misliti! Kjer ni dobička, tam se prepušča kupčija članom zadrug, kjer pa je dobiček, tam se prepušča ta proti proviziji tujim tvrdkam! In tudi takšno vseskozi nezadrugno postopanje se nagraja še z različnimi davčnimi in drugimi privilegiji!

Pa še na nekaj je treba opozoriti! Hrvatske zadruga in zagrebški trgovci so Hrvatski dodeljeni kontingent že izkoristili. Po vsej verjetnosti ne bodo na podlagi v Ljubljani kupljenih kontingentov nakupili živine v Sloveniji,

temveč doma in Hrvatskem. Slovenski živinorejec bo s tem težko oškodovan, a to po krivdi svojih lastnih zadrug!

Nujno potrebno je, da oblast vso to zadevo preišče, zlasti še, ker se takšne nedopustne kupčije z dodeljenimi kontingenti niso zgodile prvič. Potrebno pa je tudi poskrbeti, da se takšni primeri ne bodo mogli več ponoviti! Tisti pičli kontingenti, ki jih dobi Slovenija, se ne smejo s takšnim nedovoljenim postopanjem zadrug zapraviti.

Pri tej priliki pa bi dostavili še to, da se vedno bolj jasno kaže, kako sedanje silno favoriziranje zadrug na škodo legalne trgovine samo vodi k zlorabam. Zato naj bi

se v bodoče kontingenti dodeljevali predvsem tistim, za katere se ve, da bodo znali dodeljene kontingente tudi izkoristiti. Zato se naj neha zapostavljanje trgovcev pri dodeljevanju kontingentov v korist zadrug, ki uporabljajo te kontingente le za nedopustne kupčije. Večje kontingente zato trgovcem!

Pripominjamo še, da se dosedaj še ni primerilo, da bi katerakoli hrvatska zadruga odstopila nji dodeljeni kontingent slovenskemu trgovcu. Samo slovenskim zadrugam gre ta dvomljiva čast, da raje odstopajo svoje kontingente zagrebškemu trgovcu ko pa slovenskemu!

Ureditve plačilnega prometa z Italijo

Zveza lesnih industrialcev in trgovcev na Sušaku je prejela od Narodne banke glede končne ureditve plačilnega prometa z Italijo naslednje obvestilo:

»Med Jugoslavijo in Italijo je sklenjen sporazum o ureditvi plačilnega prometa, in sicer tako za nove trgovske transakcije kakor tudi za stare in ne še likvidirane blagovne terjatve. Ob tej priliki vam sporočamo naslednja navodila in pojasnila:

1. Za ves trgovski promet med Jugoslavijo in Italijo od 1. oktobra 1936 dalje se izvršujejo vsa plačila samo s polaganjem protivednosti blaga na zbiralni račun.

2. Plačila italijanskih in jugoslovenskih dolžnikov za blago, ki izvira in je uvoženo iz Jugoslavije, oziroma iz Italije, se izvršujejo v italijanskih lirah pri Italijanski banki kot blagajniku Nacionalnega zavoda za zamenjavo blaga s tujino, v Jugoslaviji pa v dinarjih pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije.

3. Pri Nacionalnem zavodu v Rimu je odprt nov račun v italijanskih lirah, v čigar korist vplačujejo italijanski uvozniki jugoslovenskega blaga. V breme tega računa se izplačuje v italijanskih lirah italijanskim izvoznikom na podlagi vplačanih dinarskih vplačil pri Narodni banki kr. Jugoslavije.

4. Vplačila uvoznikov za obveznosti, ki se glase na italijanske lire, se izvršujejo po tečaju lire din 178/08 plus 28-5% prima, t. j. 50-75, skupno torej po tečaju dinarjev 228-83 za 100 lir. Dolgovi, ki se glase na druge valute, razen

na dinarje in lire, konvertirajo se v Jugoslaviji v dinarje, v Italiji pa v lire po uradnem tečaju beograjske borze, oziroma rimske borze na dan pred vplačilom.

5. Dolžnik se oprošča svoje obveznosti šele potem, ko prejme upnik ves integralni del svoje terjatve. Naknadna izplačila, ki bi jih moral dolžnik ev. še izvršiti, se ravno tako izvedejo po kliringu.

6. Izplačila upnikom obeh držav se izplačujejo v Italiji v italijanskih lirah, v Jugoslaviji pa v dinarjih po kronološkem redu vplačil, izvršenih od dotičnih dolžnikov, a v mejah razpoložljivih sredstev.

7. Predvidena je možnost zasebnih kompenzacij na podlagi dovoljenja Narodne banke kr. Jugoslavije in Nacionalnega zavoda za zamenjavo blaga s tujino v Rimu.

8. Tranzitno blago se ne plačuje po določilih tega sporazuma.

9. Ta sporazum je stopil v veljavo dne 1. okt. 1936 in velja do 31. marca 1937. Če se ne odpove mesec dni pred potekom vsakega tromesečja, potem se molče podaljšuje še za nadaljnje tromesečje.

10. Plačila dolžnih zneskov za blago, ki je bilo uvoženo iz Italije pred 1. oktobrom 1936, se izvršujejo na dosedanji način, t. j. po določilih odst. 3., toč. 2. skl. odloka finančnega ministrstva št. 33291 z dne 14. junija 1936. Potem takem se plačuje za uvoženo blago iz Italije pred 1. oktobrom 1936 s 50% vplačilom v kliring po tečaju 355,40 dinarja za 100 lir, drugih 50% pa z nakupom klirinških nakaznic na borzi.

Politične vesti

Nova ustava bo proglašena v Italiji za obletnico fašistovskega pohoda v Rim. Kralj Viktor Emanuel bo dobil naslov cesarja fašističnega imperija, Mussolini pa bo postal veliki kancelar, ki ne bo odgovoren niti parlamentu niti vrhovnemu fašističnemu svetu, ki bo v bodoče vrhovni državni forum. Z novo ustavo bo tudi reformiran senat ter končno izoblikovan fašistični korporativni parlament. Prefekti bodo obenem pokrajinski tajniki fašistične stranke ter bosta s tem obe funkciji združeni v eni osebi.

Eden je imel v Sheffieldu velik zunanji politični govor, v katerem je razložil smernice angleške zunanje politike. Anglija je odkritosrčno za politiko nevmešavanja. Če povečuje svojo vojsko, potem dela to samo zato, da more bolj uspešno braniti mir. Evropa se mora predvsem varovati pred ideološkimi borbami, ki so vedno bolj krvave. Od posameznih narodov je odvisno, če bodo krenili na to pot in poskrbeli, da se mednarodne polemike nehajo.

Belgijski kralj je imel na seji ministrskega sveta senzacionalen govor, kateremu posveča vse svetovno časopisje največjo pozornost. Kralj je v svojem govoru napovedoval, da se bo Belgija zopet vrnila k režimu nevtralnosti, ki je bil v veljavi do svetovne vojne. Slej ko prej pa hoče ostati kralj zvest svoji prisegi, da bo varoval nedotakljivost Belgije, zato pa je potrebno, da Belgija svojo vojaško silo okrepi. To pa mora storiti Belgija tudi iz naslednjih razlogov:

Ponovna oborožitev Nemčije po militarizaciji Italije in Sovjetske Rusije je prisilila tudi druge države, da izpopolnijo svoje oboroževanje, tako tudi izrazito miroljubni državi, kakor sta Nizozemska in Švica. Tehnični napredek v letalstvu, motorizacija vojske, sila Belgijo, da poveča svoje oboroževanje. Nagla zasedba Polonja je povečala nevarnost zopetne nemške invazije v Belgijo. Kršile so se mednarodne konvencije, sankcij po določilih pakta o Zvezi narodov pa ni mogoče izvajati. Notranji spor v nekaterih državah bi mogli vsak hip privedi tudi do nove splošne vojne.

Kršitev locarnske pogodbe je postavila Belgijo v podoben položaj kakor pred svetovno vojno. Za nas nastaja dolžnost, da si ustvarimo vojsko, ki bo mogla braniti meje države. Vsaka defenzivna zveza bi nam dala pomoč zaveznikov šele po udarcu napadalca. Zato moramo biti predvsem sami pripravljeni. Zato pa moramo voditi tudi čisto ekskluzivno belgijsko politiko ter se izločiti iz vseh sporov sosedov. Male države morajo predvsem gledati na to, da si morejo tudi same pomagati. Glavno pa je, da stirmo vse potrebno za okrepitev naše oborožene sile.

Vse svetovno časopisje obirno komentira govor belgijskega kralja. Mnenje francoskega časopisja ni čisto enotno. Nekateri listi pravijo, da je Belgija enostransko odpovedala locarnsko pogodbo in vojaško pogodbo s Francijo. Drugi listi pa so mnenja, da nova belgijska politika še ne pomeni povratka k predvojni politiki nevtralnosti. Belgija samo ne bo sklepala nobenih defenzivnih zvez, ki bi mogle opravičiti napad na Belgijo. Tako komentirajo govor belgijskega kralja tudi v francoskem zunanjem ministrstvu.

Francoska vlada je v posebni prijateljski noti vprašala belgijsko vlado za pojasnilo, kakšno stališče zavzema po govoru kralja Leopolda o naslednjih vprašanjih: Kako se smatra Belgija odsej zavezano po locarnski pogodbi, paktu o Zvezi narodov, čl. 16. tega pakta ter francosko-belgijski vojaški zvezi.

Belgijski ministrski predsednik je sporočil angleški vladi, da bo Belgija zaščitila svoje meje proti vsaki kršitvi nevtralnosti ter da žele skleniti posebno pogodbo z Veliko Britanijo, da bi bila ta glavni in prvi garant belgijske neodvisnosti. Vel. Britanija bo to obveznost sprejela.

V Nemčiji so seveda zaradi govora belgijskega kralja navdušeni in so prepričani, da bo sedaj sistem kolektivne varnosti, kakor ga je predlagala Francija, pokopan.

Staljin je odgovoril na pozdravno brzojavko madridske vlade, da sovetji izpolnjujejo le svojo dolžnost, če podpirajo socialistično Španijo. V Barcelono je prišlo 150 sovjetskih letal s piloti in mehaniki. Nadaljnjih 100 letal je na potu.

Na Bavarskem bodo postopoma odpuščene vse učiteljice, ki so redivnice ter na njih mesto imenovane posvetne.

Koncentracijska taborišča za komuniste bo postavila latviška vlada.

Kozarec

Rogaške „Tempel“

s sadnim sokom je zdravo krepčilo, ki osveži človeka na telesu in duhu!

Denarstvo

Podpisani že dve tretjini ljubljanskega obligacijskega posojila

Odziv razpisa ljubljanskega 20 milijonskega obligacijskega posojila je nad vse dober, da je uspeh posojila že popolnoma zagotovljen. Čeprav teče rok podpisa posojila do 10. novembra, je bila že sedaj več ko polovica posojila podpisana. V začetku so podpisali večje zneske predvsem veliki zavodi, v zadnjem času pa podpisujejo posojilo zlasti mali ljudje, kar je jasen dokaz zaupanja malih vlagateljev v mestno občino. Je pa v tem tudi prvi jasen znak, da začenja kriza zaupanja polagoma popuščati. Moremo zato reči, da je bilo obligacijsko posojilo ljubljanske mestne občine razpisano v pravem času in da bo zato doseglo tudi svoj namen.

V prvih petih dneh je bilo dosedaj samo pri Mestni hranilnici v Ljubljani podpisano posojila za 10.688.000 din. Od drugih denarnih zavodov so prišla obvestila o podpisu posojila za nadaljnjih 700.000 din, da je že dosedaj podpisano posojila za 11.400.000 din. Mnogi denarni zavodi pa prijaviše niso niti sporočili. Ker teče rok za podpis posojila do 10. novembra, je verjetno, da bo posojilo prepisano. V tem primeru bi se moglo tudi zgoditi, da bi se podpisnikom dodelile obligacije po ključu.

V petek pa je znova veliko število vlagateljev podpisalo ljubljansko obligacijsko posojilo, da je bilo skupno podpisanih že 13.300.000 dinarjev. Za 6 dni pač presenetljiv uspeh!

Obligacijsko posojilo mestne občine nudi izredne ugodnosti, poleg tega pa bo znatno pripomoglo k oživiljenju našega denarnega trga. Vzrok več za podpis posojila.

Banovinske hranilnice

Banovinske hranilnice so v Dravski, Savski in Donavski banovini. Po podatkih za 1. 1935. je bilo stanje teh hranilnic naslednje (vse številke v milijonih din):

	bilančna vsota	druge postavke	rezerve
Ljubljana	168'0	25'1	9'1
Maribor	83'6	1'0	1'9
Zagreb	100'7	54'5	3'7
Novi Sad	97'0	78'0	5'8
skupno	649'3	159'2	20'5

Novosadska hranilnica ima poleg tega 10 milijonov banovinske dotacije.

Tuja sredstva hranilnic znašajo (v milijonih din):

	vloge	upniki
Ljubljana	85'1	73'1
Maribor	37'5	42'1
Zagreb	40'2	53'9
Novi Sad	72'8	2'0
skupno	235'6	171'1

Kredit, ki so jih dale hranilnice drugim, so razdeljeni takole (prvi stolpec: vsa posojila; drugi stolpec: banovinam; tretji stolpec: drugim samoupravnim telesom):

Ljubljana	74'4	27'5	25'6
Maribor	77'8	—	48'4
Zagreb	66'4	24'8	14'6
Novi Sad	80'0	32'0	—
skupno	294'6	80'3	88'6

Novi uradni tečaji za državne papirje

Finančni minister je odredil, da veljajo od 15. oktobra dalje naslednji tečaji za državne in od države zajamčene papirje, kadar se sprejemajo ti v jamstvo po borznem tečaju:

- 2½% drž. renta za vojni škodo (nom. 1000 din) din 400'—,
- 7% investicijsko posojilo (nom. 100 din) din 85'—,
- 4% agrarne obveznice (nom. 100 din) din 50'—,
- 6% beglučke obveznice (nom. 100 din) din 70'—,
- delnice Priv. agrarne banke (nom. 500 din) din 250'—;

6% dalmatinski agrar (nom. 100 din) din 70'—,

7% stabilizacijsko posojilo v zlatu (nom. 100 fr. frankov) fr. frankov 85.

Fr. franki se morajo pri tem preračunati po tečaju 100 fr. fr. = 222'45 din.

Angleški funt je padel na beograjski borzi že na 236, a ni Narodna banka intervenirala, da bi se njegov tečaj dvignil. Prišli smo zopet tja, kjer smo bili pred dnevi, ko je Narodna banka sama pogнала tečaj funta na 250. Zakaj je bilo to potrebno, da je Narodna banka tečaj funta pred dnevi tako dvignila, še ni pojasnjeno.

Obračunski tečaj italijanske lire je določen v kliringu na 228-83 din, v zasebnem prometu pa prodajajo izvozniki liro po tečaju 271-65 din za 100 lir.

Pariški listi »L'Information« piše, da so francoski lastniki naših papirjev na vsak način mnenja, da se morajo plačati kuponi naših posojil v Poincarejevih frankih, to je v nevalviranih. Zlasti pa mora to veljati za funding obligacije iz 1. 1933. Bati pa se je, da bo Jugoslavija hotela imeti korist od devalvacije franka, zaključuje svoja izvajanja pariški list.

Češkoslovaški listi se pritožujejo, da se je Francija pogajala z Anglijo in Združenimi državami Sev. Amerike že tri mesece zaradi devalvacije franka, ni pa smatrala za

potrebno, da o tem obvesti Češkoslovaško, ki je zaveznik Francije. »Ostali smo pred vratmi,« pravijo »Lidove Noviny«, kakor Nemci, Italijani in Madžari, ki niso Franciji nikdar tako blizu ko mi.« Isto bi mogli reči tudi mi.

Anglija zahteva, da se določi tečaj funta na podlagi, da je en funt 4-80 dolarja. dočim zahteva Amerika, da je ta baza 4-95 dolarja za funt. O tem vprašanju se vodi ostra zakulisna borba, ki je tudi vzrok, da si hoče Anglija ohraniti v valutnem vprašanju še svobodne roke.

Francoska banka je ponovno znižala diskontno obrestno mero, ki znaša odslej samo 2%. To je že tretje znižanje po devalvaciji francoskega franka.

2. Določi naj se dolgoročno odplačevanje valoriziranih dolgov.

3. Obrestna mera za vse stare dolgove naj se zniža na 4% od dneva, ko so denarni zavodi v letu 1931. ustavili plačila.

Že v 24 urah
barva, pesira in kemično snažji obleke, klobuke itd. Skrob in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

4. Tezavirani denar se mora vrniti v promet, in če treba tudi na prisilen način.

5. Poveča naj se obtok bankovcev in omogoči naj se denarnim zavodom, da izplačajo vlagatelje.

6. Gospodarstvu naj se omogoči cenjen kredit.

7. Do izdaje teh zaščitnih odredb naj se ustavijo vse eksekucije za stare dolgove ter s tem prepreči nadaljnje krivično uničevanje posameznih dolžnikov.

Gospodarski ljudje Zagreba pozdravljajo gibanje gospodarskih stanov iz drugih delov države ter s simpatijo podpirajo vse zahteve, ki so bile izrečene dosedaj na teh njihovih zborovanjih.

Kako rešiti vprašanje dolgov

Zahteve in predlogi hrvatskih gospodarskih ljudi

Akcijski odbor trgovcev, gostilničarjev, hišnih posestnikov in drugih gospodarskih stanov je priredil v nedeljo dne 11. oktobra v Zagrebu veliko in dobro uspelo zborovanje, na katerem se je razpravljalo o vzrokih sedanje gospodarske stiske ter o predlogih za rešitev te stiske. Posebno paznjo pa je posvetilo zborovanje tudi vprašanju sanacije dolgov, in sicer vseh dolgov, ne pa samo kmetijskih.

Zborovanje je otvoril in vodil g. Kratina, ki je pojasnil namen zborovanja, nato pa toplo pozdravil vse zborovalce, zastopnike oblasti in raznih organizacij, posebno toplo pa zastopnika Slovenije, predsednika lesnih trgovcev v Ljubljani g. Škrbca. V svojem nadaljnjem govoru je g. Kratina poudarjal, da se morajo gospodarski stanovi boriti za enakopravnost in zato zahtevati, da se gospodarska vprašanja, ne rešujejo enostransko, kakor se je to zgodilo s kmetjsko zaščito. Z enostranskimi rešitvami se ne more pomagati gospodarstvu.

Za njim je govoril g. Škrbec, navdušeno pozdravljen od vseh zborovalcev. Zahvaljuje se za pozdrave ter za povabilo slovenskim gospodarskim stanovom, da sodelujejo pri današnjem zborovanju. To sodelovanje je nujno potrebno in če je do sedaj le redko prišlo do tega sodelovanja, je glavni vzrok v nezadostni medsebojni informiranosti Slovencev in Hrvatov. Zaradi te neinformiranosti tudi ni bilo onega zaupanja, ki je potrebno, da se dosežejo resnični uspehi. Upati pa je, da bo boj za obstoj ne le posameznikov, temveč celih stanov, privedel do zblizanja ter dvignil medsebojno zaupanje, kar bo le v interesu vsega našega ljudstva, pa tudi v interesu države.

Ce govorimo Slovenci o gospodarski krizi, potem mislimo predvsem na naše uničene denarne zavode ter na naše propadlo lesno gospodarstvo. Ko pa to konstatiramo, pa smo tudi toliko objektivni, da za vse sedanje zlo ne delamo odgovorne sedanje vlade, ker je sedanje stanje posledica dolgotrajnih napak, ki so se delale, ker je bila naša oficialna gospodarska politika brez smeri in brez načrta.

Ta breznačrtost se je pokazala tudi pri reševanju vprašanja kmetijskih dolgov. Pozabilo se je, da so interesi kmetovalca organsko povezani z interesi drugih stanov in da zato tudi ne gre, da se tako važno vprašanje, kakor je zaščita kmetovalcev in denarnih zavodov,

reši le enostransko. Takšna rešitev je tudi krivična in nasprotna srčni kulturi našega človeka. Naš narod zahteva svoje pravice, a spoštuje tudi pravice drugih. Enostranska zaščita pa je s tem načelom v nasprotju.

Naši trgovci, obrtniki in gospodarski ljudje pa tudi niso zaslužili, da se proti njim tako enostransko postopa. Kajti niso bili oni tisti, ki bi izvažali kapital v tujino in ki bi špekulirali na škodo našega narodnega gospodarstva, temveč so nasprotno vedno izpolnjevali svoje dolžnosti do naroda in do države.

Zato danes, ko je stiska slovenskega naroda prikopala do viška, ponovno opozarjamo vodilne kroge, da upoštevajo nasvete in predloge gospodarskih stanov ter da vprašanje dolgov rešijo tako, da bo pomagano vsem stanovom in s tem vsemu narodu. Na vsak način pa se mora nehati, da se zaradi previsokih obresti in zaradi raznih krivičnih obremenitev prodajajo na dražbah premoženja v brezcenje. Te eksekucije, ki so v korist samo onim, ki kujejo kapital iz nesreče ljudi, se morajo nehati.

Pred dnevi je izjavil minister g. Janković, da bo vprašanje kreditnih odnosov v kratkem rešeno tudi za druge stanovne, in zlasti za trgovce in obrtnike. Upamo, da so bile te besede tako resno mišljene, kakor je rešen gospodarski položaj davkoplačevalca.

Na koncu svojega dostokrat z odobravanjem prekinjenega govora, je g. Škrbec pozval bratski hrvatski narod k sodelovanju, da se vse pozitivne sile našega naroda združijo ter z upoštevanjem posebnih interesov vseh pokrajin doseže složno delo za naš skupni dom. Z glasnim aplavzom so pritrdili zborovalci izvajanjem gospodarskega načrta.

Ko so govorili še zastopniki drugih stanov, je bila na koncu zborovanja soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Zaradi gospodarske stiske, premajhnega denarnega obtoka, pomanjkanje kredita ter pogrešene deflacijske politike so prišli hišni posestniki, gospodarski ljudje in vsi dolžniki v težko in obupno stanje, ki ga pa niso sami zakrivil.

Od te krize prizadetim denarnim zavodom in kmetovalcem je že bila dana državna zaščita, zato pa tudi vsi drugi državljani s pol-

no pravico zahtevamo podobno zaščito od države. Zato zahtevamo konkretno:

1. Z zakonom naj se odredi valorizacija starih dolgov. Višina dolgov se mora znižati sorazmerno padcu vrednosti dobrin ter njihov donosnosti, ker ne gre, da bi dobil upnik dvakrat večjo vrednost, kakor pa jo je dal, dočim bi dolžnik radi tega propadel.

Napad na slovensko industrijo

Pod tem naslovom piše »Jugoslavenski Gvozdjar«:

»V zadnjem času so se zopet pojavili neki zakrknjeni, a dobro preskrbljeni patrioti, ki so po raznih srbijanskih listih napadli slovensko industrijo. Ti preskrbljeni patrioti prekrivajo naravno svoje napade z najbolj živimi patriotičnimi barvami, v resnici pa ne gre za nič drugo, kakor da se kot konkurenca slovenski industriji v južnih pokrajinah ustvari nova od naše države posebno favorizirana industrija.

Kot najbolj važen argument proti slovenski industriji se navaja, da se nahaja preblizu treh naših državnih mej in da bi bila v primeru konflikta ta slovenska industrija prva izpostavljena napadom sovražnika ter bi s tem država izgubila nekatera sredstva za svojo obrambo. Zato je treba, tako govore ti ljudje, slovensko industrijo polagoma demontirati in jo premestiti v druge bolj osrednje kraje naše države! Ti osrednji kraji pa se seveda nahajajo na drugi strani Drine in Save.

Če smo še tako za to, da je treba paziti na položaj naše industrije in da ji je treba dati za primer obrambe popolno veljavo, vendar moramo te napade kar najodločneje odbiti. Kajti niti eden razlogov, ki se navajajo proti slovenski industriji, ne drži.

Ne bomo se mnogo trudili, da ovržemo te argumente o neposredni nevarnosti slovenske industrije, v katero bi ona zašla v primeru vojne. Poglejmo samo okoli sebe, pa bomo videli, da takšne strašne skrbi za svojo industrijo ob meji ne pozna niti ena država. Tako vidimo da ima Italija baš v severnih krajih svojo najmočnejšo industrijo in da se ta nahaja neposredno takoj izza meje. Prav tako je tudi z nemško industrijo ter se ravno njene najbolj važne obrambne industrije nahajajo na zapadni in vzhodni meji.

Ne bomo naštevati še drugih primerov. Zadosti je, če opozorimo samo na to, kako v današnjem času hitrih vojaških letal daljava sploh ne igra več nobene vloge. Po par urah poleta in še v krajšem času morejo sovražni avioni, uničiti vsako in tudi najbolj oddaljeno industrijo, pa čeprav bi se nahajala čisto v osrčju države. Pogin ne grozi industriji zaradi tega, ker se nahaja blizu meje, temveč katastrofa bi prišla, če bi bila v primeru vojne njena obramba ne-

zadostna. Tega pa se danes hvala Bogu nam ni treba bati. Naša industrija v Sloveniji nima največjega sovražnika na meji, temveč njen največji sovražnik so oni ljudje, ki operirajo s tem argumentom zaradi mej, to pa iz razloga, da bi zadostili svojim egoističnim osebnim interesom na škodo naših nacionalnih.

Pravilno razumljeni narodni interesi namreč zahtevajo, da ima naša hrabra vojska baš v bližini meje močno industrijo kot najmočnejšo in najhitrejšo podporo v primeru potrebe. In zato pravimo, da bi bil greh proti državi in proti vsej naši narodni obrambi, če bi se poslušali ti sirenski glasovi nekih egoističnih hiperpatriotov, ki nimajo na srečo domovine, tamveč samo lastni interes, pa čeprav bi bil ta v škodo same domovine.

Toliko za danes!
Odkrito besedo zagrebškega lista za našo slovensko industrijo sprejemamo z največjim zadoščanjem in tudi hvaležnostjo.

Zunanja trgovina

Francoski trgovinski minister Bastid bi se moral udeležiti otvoritve zagrebške velesejme, ki bo danes v soboto. Iz Zagreba bi moral oditi v Beograd, kjer bi pripravil tla za trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Francijo. Kakor pa se sedaj poroča, je trgovinski minister Bastid svoj prihod v Jugoslavijo odložil, ker so tudi trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Francijo odložena.

Nizozemska se pripravlja, da z devalvacijo goldinarja polagoma odpravi vse uvozne kontingente. Najprej se odpravijo kontingenti za pohištvo, les, odeje, in sicer volnene in polvolnene.

Sejem pohištva je bil odprt v Lissone, središču italijanske pohištvene industrije.

Sovjetska vlada je sklenila gospodarski bojkot proti Norveški, ker ni ta izgnala Trockega.

Nemške državne železnice so izdale letos (do konca avgusta) za nove avtomobilske ceste 1378 milijonov mark.

Štev. 10.857.

Nabava.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 28. oktobra 1936 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 500 metrov kabla RGCT 4 krat 6 kv. milimetrov. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 13. oktobra 1936.

Šrite »Trgovski list«!

Nakup naših izdelkov z znamko EF-KO

Vam jamči za stalen porast

Vašega prometa

MODNE PLETENINE
INTERLOK-trikot- PERILO

F. KOS

LJUBLJANA, Židovska ul. 5

Kako postanem dober prodajalec

Združenje trgovcev v Mariboru je poslalo vsem združenjem Dravske banovine na vpogled po 1 izvod brošure R. Rakuša: »Kako postanem dober prodajalec« s prošnjo, da zberejo uprave posameznih združenj naročila na to koristno brošuro. Zato se vabijo vsi trgovci, da si jo pri svojih združenjih ogledajo in naroče potrebno število. Trgovcem, ki so od sedeža uprave pristojnih združenj preveč oddaljeni, bo pa na željo poslalo brošuro Združenje trgovcev v Mariboru, kamor naj se obrnejo z dopisnico in javijo zaželjeno število. Brošura stane izvod din 5.—, pri naročilu 20 ali več izvodov pa din 4.—.

Doma in po svetu

Sedaj poročajo tudi tržaški listi, da je škof Fogar premeščen v Rim, kjer bo prevzel važno funkcijo pri Vatikanu.

Vladimir Radić je izjavil, da zaenkrat ne bo posegal v politično življenje, temveč hoče v Zagrebu samo zbrati potrebni material za svojo doktorsko disertacijo. Kmalu po svojem prihodu v Zagreb je Radić obiskal dr. Mačka.

Nikola Uzunović je odstopil kot častni predsednik JNS.

Ministrski svet je sprejel uredbo, katero se podaljšuje rok, do katerega lahko denarni zavodi zaprosijo za zaščito, do 23. novembra 1937.

Izšla je uredba, no kateri so denarni zavodi, ki so pod zaščito oproščeni prenosne takse, če morajo na dražbi prevzeti nepremičnine svojih dolžnikov. — Svoje mnenje o tej oprostitvi smo že povedali.

Ministrstvo za gozde in rudnike pripravlja konferenco, kako bi se mogla razviti najbolj uspešna propaganda za večjo uporabo lesnega plina kot pogonsko sredstvo. Interesenti, ki bi se radi udeležili te konference, naj se prijavijo ministrstvu, in sicer oddelku za vrhovno godno nadzorstvo.

V proračunskem oddelku finančnega ministrstva je končano delo o sestavi novega državnega proračuna.

Monopolisti dohodki so znašali v avgustu 180,7 milijona din, za 6,9 milijona din več kot lani. Od 1. aprila t. l. pa do konca avgusta so znašali vsi dohodki monopolske uprave 795,4 milijona din, to je za 19,5 milijona manj kot v istem času lanskega proračunskega leta. Najbolj so padli dohodki od prodaje tobaka, in sicer za 31,7 milijona din.

V ministrstvu za gozdove in rudnike je pripravljena nova uredba o nacionalnih parkih. Z uredbo naj se zaščitijo kraji, ki so posebnost naravne lepote ali ki imajo znanstveno in zgodovinsko vrednost. Prav tako pa tudi za tujski promet važni kraji.

Obisk italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Berlinu je bil odgođen, ker se niso odpravljene vsa nesoglasja med Italijo in Nemčijo.

Portugalska vlada je sporočila odboru za nevmešavanje v španske zadeve, da pristaja na preskavo o dobavljanju orožja uporabnikom skozi portugalsko ozemlje, toda samo pod pogojem, da se istočasno odposljejo preskovalne komisije tudi v vse španske luke zaradi hotapstva orožja madridski vladi.

Ruski delegat je nato zahteval, da se proglasi proti Portugalski blokadi, a je bil njegov predlog odklonjen.

Uporniške radijske postaje javljajo, da so uporniške čete začele generalni naskok na Madrid. Napad se je začel tako s severne kot z južne strani. Španska vlada ima za obrambo na razpolago 100.000 mož, pripravljenih pa ima še nadaljnjih 100.000 mož rezerve. Okoli Madrida se z vso naglico grade utrdbe. Uporaba vode in živil je omejena. Iz Madrida pošiljajo oblasti civilno prebivalstvo, zlasti otroke v Valencijo.

General de Lano je sprejel višje uradnike v Španskem Maroku ter zastopnike sultana v Tetuanu ter jim izjavil, da bo vlada v Burghosu priznala Španskemu Maroku popolno avtonomijo. Španija si bo pridržala v deželi samo vojaške pravice v svrhu obrambe dežele.

Dve španski vodni podmornici sta torpedirali dve uporniški transportni ladji ter ju potopili. Utornilo je okoli 500 vojakov.

Militarizacija mladine napreduje v Italiji v silemu tempu. Organizacija mladofašistov šteje že 1.270.000 mladeničev v starosti 18 do 21 let. Vsi so večinoma neposredno izveščani in so imeli preteklo

soboto svoje manevre, ki se jih je udeležilo 14.000 teh mladeničev.

V Innsbrucku so avstrijske oblasti aretirale 48 narodnih socialistov, ki so se posvetovali, kako bi zopet obnovili narodno socialistično stranko v Avstriji. To je prva velika aretacija narodnih socialistov po sklenitvi nemško-avstrijskega sporazuma.

Madjarska skrajna desnica je z Daranyem nezadovoljna, ker dela razliko med državnim in strankarskim aparatom. Desničarji zahtevajo, da je ves vladni aparat v službi stranke, Daranyi pa tega ne dopušča. Tudi še marsikje drugje nočejo politiki spoznati, da ni stranka isto ko država.

Angleška komisija, ki je izdelala poročilo o angleški oboroževalni industriji, se je izjavila proti poddržavljenju te industrije. Pač pa priporoča največje nadzorstvo nad delom te industrije.

V Angliji so vedno bolj pogosti spopadi med fašisti in komunisti. Posebno silni so bili spopadi v Liverpoolu, kjer je mogla šele policija na konjih vpostaviti red.

Med belgijskimi katoliki je nastal razkol, ker zahtevajo flamski katoliki, da imajo čisto svojo stranko, ker da bodo na ta način mnogo lažje agitirali za svoja načela.

V Rusiji se je po pariških vesteh ustanovil posebni sredozemski re-

volucionarni odbor, ki bo omejil svoje delovanje na Španijo, Portugalsko, Francijo in Severno Afriko. Z vsemi sredstvi bo sovjetska Rusija podpirala v bodoče katalonsko vlado, zlasti, če madridske vlade ne bi bilo mogoče več rešiti. Akcijo v Španiji bo vodil po teh pariških vesteh vojni komisariat.

Delavci v Rusiji so nabrali za špansko vlado 27 milijonov rubljev.

Potniška družba »Thomas Cook in sine« je začela organizirati potovanja okoli sveta v 19 dneh. Dokler ni bilo redne zračne službe čez Tihni ocean, so trajala potovanja okoli sveta najmanj 39 dni.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana
Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

OCARINJENJE

uvoznega in tovarnega blaga, po svojem car. posr. I. Kladniku, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO »TRGOVSKEGA LISTA«

Devizno tržišče

Tendencja čvrsta;
promet din 4,498.106'01.

Kupčijska živahnost je na našem deviznem tržišču sicer nekoliko popustila, vendar pa so bili tudi v tem borznem tednu perfekturani znatni zaključki zlasti v Berlinu in Dunaju. Kljub temu pa je nazadovoljevi devizni promet napram prejšnjemu tednu za 2% milijona dinarjev, in sicer predvsem zbog malenkostne potrebe po angleških funtih, katerih je bilo tokrat zaključeno za več ko 4½ milijona dinarjev manj, kakor prejšnji teden in kakor je razvidno iz spodnje tabele.

Devize: minuli tekoči teden (vse v tisočih dinarjev)

Amsterdam	5	4
Berlin	1067	2215 priv. klir.
Curij	64	47
din. deviza	297	367 avstr. pr. kl.
Dunaj	504	1107 avstr. pr. kl.
London	5027	444 priv. klir.
New York	171	234
Pariz	76	67
Stockholm	—	14

Nasprotno pa se je povečal promet v Berlinu za nad 1'15 milij. dinarjev in je to pot bilo prodano Rmk. 100.000'— na termin 31. X., 15. XI., 30. XI. in 15. XII. 1936. Prav tako se je dvignil promet v avstrijskem privatnem kliringu za približno pol milijona dinarjev.

Narodna banka je kot običajno posredovala v Curihu in Parizu, poleg tega pa je dala na razpolago tudi Londona v višini dosedanjega dnevnega deviznega kontingenta. Notice privatnih kliringov so bile v tem tednu sledeče:

angleški funt:	
12. X.	din 249'— bl.
13. X.	din 248'— bl.
14. X.	din 247'— bl.
15. X.	din 247'— bl.
16. X.	din 237'— den.
avstrijski šiling:	
12. X.	din 8'50—8'60
13. X.	din 8'55—8'65
14. X.	din 8'60—8'70
15. X.	din 8'53—8'63
16. X.	din 8'50—8'60
nemška marka:	
12. X.	din 14'35—14'55
13. X.	din 13'95—14'15
14. X.	din 13'90—14'10
15. X.	din 13'92—14'12
16. X.	din 13'90—14'10

Od 13. t. m. dalje notirata na domačih deviznih borzah zopet Praga in Trst. Prometa v teh devizah ni bilo še nobenega. Prav tako je na novo uveden privatni kliring z Italijo, kjer se trguje s klirinškimi nakaznicami oziroma avizi. Notic pa še doslej ni bilo.

Devize		S primio	Narodne banke
			Povpr. Pon.
		din	din
Amsterdam	12. X.	2307'66	2322'23
	16. X.	2330'16	2344'73
Berlin	12. X.	1735'53	1749'41
	16. X.	1740'53	1751'41
Bruselj	12. X.	727'45	732'51
	16. X.	729'70	734'76
	12. X.	996'45	1003'52
	16. X.	996'45	1003'52
London	12. X.	218'55	220'60
	16. X.	213'28	215'34
New York	12. X.	4288'50	4324'82
	16. X.	4303'51	4339'83
Pariz	12. X.	201'66	203'10
	16. X.	201'97	203'41
Praga	16. X.	153'44	154'34
Trst	16. X.	227'44	230'52

V razdobju tega tedna se je dvignil devizni tečaj Amsterdama za + 22'50 poena, Berlina za 45'—

Mleviski izdelki:

Moka:
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . 260'— 265'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . 260'— 265'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . 240'— 245'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . 220'— 225'—

Efektno tržišče

Tendencja za državne papirje stalna.

Na tukajšnjem efektivnem tržišču je ostal položaj bistveno neizpremenjen. Zaključkov ni bilo. Tečaji državnih papirjev so v petek 16. t. m. za nekaj točk popustili napram ponedeljkovim noticam:

Notirali so tile državni efekti:	
din	
7% inv. pos.	12. X. 82'— 84'—
	16. X. 82'— 83'—
8% Blair	12. X. 87'— 88'—
	16. X. 84'— 86'—
7% Blair	12. X. 77'— 79'—
	16. X. 75'— 76'—
7% Seligm.	12. X. 89'— 90'—
	16. X. 87'— 90'—
7% agr. obv.	12. X. 48'— 49'—
	16. X. 48'— 49'—
6% Begl.	12. X. 67'— 68'—
	16. X. 63'— 68'—
25% voj. škoda	12. X. 372'— 377'—
	16. X. 365'— 367'—

Od privatnih papirjev je beležila samo Trboveljska premogokopna družba, in sicer:

povpr.		ponudba	
12. X.	din 180'—	din 190'—	
16. X.	din 175'—	din 185'—	

Zitno tržišče

Tendencja še zelo čvrsta.

V tem tednu je bilo zaključeno le par vagonov koruze in pšenice. Cene so zopet poskočile, in sicer za din 2'— pri koruzi in ovsu, za din 15'— pri bački, banatski ter bosanski pšenici, za din 5'— pri rži in pri drobnih pšeničnih otrobih, za din 2'— pri debelih otrobih, medtem ko se je moka vseh vrst podražila kar za 10 din pri 100 kg.

Na večerajšnjem borz. sestanku so bile dosežene te cene:

Zito: din		din	
Koruzna:			
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvalitno garancijo, franco vagon bačka in banatska postaja . . .	106'—	108'—	
činkvantin sremski, zdrav, suh, rešetan, franco vagon naklad. postaja	128'—	130'—	
umetno sušena koruza, dobava konec oktobra, plačljivo proti duplikatu	94'—	95'—	
umetno sušena koruza, dobava novembra, december, plačljivo proti duplikatu	96'—	98'—	
Oves:			
zdrav, suh, rešetan, franco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	107'—	110'—	
Ajda:			
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana	140'—	145'—	
Pšenica:			
banatska, 79 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	165'—	170'—	
bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu	165'—	170'—	
bosanska, 77 kg, 4% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	160'—	165'—	
Rž:			
nova, 72 kg, 2%, franco vagon baranjska postaja	130'—	135'—	

Lesno tržišče

Tendencja še vedno zelo mlačna.

Nestalnost na denarnem trgu ima za lesno trgovino neljube posledice, da se kljub ureditvi trgovinskih odnošajev še vedno ne more izvažati naš les v Italijo. Poleg tega pa je velika ovira tudi dejstvo, da italijanski uvozniki še nimajo potrebnih dovoljenj za uvoz našega blaga. Če ne pride do kakih nepredvidenih zadržkov, bomo pričeli izvažati v Italijo šele čez mesec dni.

Prav zbog omenjenih slabih izglede glede izvoza v Italijo, pa je produkcija lesa zelo popustila, radi česar pri nas ni velikih zalog. Posebno se opaža, da primanjkuje trdega lesa kot na pr. bukovine, hrastovine in drugih vrst. Tudi tramov ni toliko kakor lansko leto ob tem času. Prav tako je ugotovljeno, da se tudi goriva t. j. bukovih in hrastovih drv ni mnogo produciralo; a če bo zima dolgotrajna jih bo primanjkovalo še za domače potrebe.

Na ljubljanski borzi je bilo v tem mesecu zaključeno 16 vagonov hrastovih frizov za izvoz v Nemčijo, nekaj vagonov tramov in par vagonov bukovih plohov. Istotako je po dolgem času bil perfekturiran večji zaključek v železniških pražih.

Povpraševanja.
I/IIa jesenovina, od 20 cm naprej, 50—100 m/m, 2—5 m.
I/IIa hrastove frize: v debelini 25 milimetrov, v širinah 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.
Ia neparjene in parjene bukovne stebre (ševrone) v raznih dimenzijah, ki se interesentom naknadno sporoče. Zaključiti se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih.

Ponudbe.
Smrekove-jelkove deske 18/24/28 mm.
Neobrobiljeni lipovi plohi v kvaliteti monte.
Bukova drva.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. železnice v Ljubljani sprejema do 20. oktobra ponudbe za dobavo indigo-papirja, svinčnikov in pisarniških bučik, strojni oddelek do 26. oktobra ponudbe za dobavo razne šamotne opeke ter gradbeni oddelek do 23. oktobra ponudbe za dobavo

10.000 kg negašenega apna, mikrotelefonov, železa, pocinkane vodovodne cevi in kolena.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 22. oktobra ponudbe za dobavo olja za pod, tinol-paste in žice za struganje.

Direkcija drž. rudnika v Ugljeviku sprejema do 29. oktobra ponudbe za dobavo odej.

Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 28. oktobra ponudbe za dobavo skobelnega stroja; do 29. oktobra za dobavo kokosovih kocev in do 31. oktobra za dobavo azbestnih plošč, sukanca, platna itd.

LICITACIJE:

Dne 21. oktobra bo pri Komandi podvodnega orožja v Kumboru ofertna licitacija za dobavo kljuk in žel. obrocev (omča).

Dne 22. oktobra bo pri Glavnem sanitetskem slagalistu v Zemunu ofertna licitacija za dobavo bolniških in zdravniških plaščev in dne 2. novembra za dobavo blazin in prtov.

Dne 28. oktobra bo pri Direkciji drž. rudarskih preduzečev v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo razvodnega materiala.

Dne 20. oktobra bo pri Upravi Vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu ofertna licitacija za dobavo jesenovnega in brezovega lesa, trofaznih elektromotorjev in univerzalnih malih motorjev, dne 30. oktobra pa za dobavo bakrene žice za izolacijo in telefonske žice. (Predmetni oglasi so v pisarni za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Nemci bi hoteli kupovati naše blago le v kliringu

Hamburški list »Wirtschaftsdienst« je objavil članek o nemško-jugoslovanskih pogajanjih v Dresdenu ter pravi med drugim:

»V jugoslovansko-nemških trgovinskih odnošajih igra važno vlogo vprašanje, ki ga je treba že enkrat rešiti, kako dolgo namreč mislijo z jugoslovanske strani še izdajati odredbe, s katerimi se plačila za določene surovine izvzemajo iz kliringa. S tem se stalno ograža klirinški sistem. Takšne odredbe so popolnoma neupravičene, ker prodaja Nemčija vse svoje blago po kliringu. V vsakem finalnem produktu pa se nahajajo tudi surovine, ki jih mora kupovati Nemčija v drugih državah za devize. Z nadaljevanjem te prakse nastaja nevarnost, da bo imela Nemčija od zamenjave blaga z Jugoslavijo devizni deficit, cilj klirinškega dogovora pa je baš ta, da se takšen deficit prepreči. Nemčija je dokazala, da je dober kupec jugoslovanskega blaga. S 23,9% vsega jugoslovanskega izvoza je na prvem mestu med vsemi državami, ki kupujejo v Jugoslaviji. More se zato reči, da je Nemčija stober jugoslovanskega izvoza. Zato je v interesu samega jugoslovanskega izvoza, da se trgovina med obema državama, ki se je v zadnjih letih tako lepo razvijala, ne ovira z odredbami, ki napravljajo škodo na obe strani.«

K temu nemškemu mnenju pa je seveda treba dodati, da uvaža Nemčija iz Jugoslavije predvsem surovine, ki jih večinoma plačuje potom kliringa. Samo za one surovine, ki jih prodaja Nemčija naprej v druge države in za katere sama prejema devize, zahteva Jugoslavija, da se plačajo tudi njej v devizah. To pa je edino pravilno in pravično stališče. Končno pa je treba upoštevati tudi to, da je zaradi velike pasivnosti nemškega salda treba na nemška plačila dolgo čakati in da se naravno ne more zahtevati, da bi mi čakali tudi za blago, ki se na svetovnih trgih lahko in hitro proda in proti takojšnjemu plačilu.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 18. okt. 8.00: Vesel nedeljski pozdrav! (plošče) — 8.30: Telovadba (vodi prof. Dobovšek) — 9.00: Cas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Verski govor (ravnatelj Jagodice) — 10.00: Pesnice za kratek čas — 11.30: Oroska ura: Gašperček — lutkovna igra — 12.00: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Cas, obvestila — 13.15: Plošče po željah — 17.00: 50letnica kmetijske šole na Grmu (ing. Ivo Zupanič) — 17.20: Ura lahke glasbe. Sodelujeta: Trboveljski pevski jazz in radijski orkester — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30:

Nac. ura: Radio v službi nacionalne propagande — 19.50: Slovenska ura: a) Akademski pevski kvintet: b) Po Goriškem v 18. stoletju (dr. Joža Lovrenčič) — 20.30: Orglice in harmonika (gg. Petan in Stanko) — 21.15: Zdravice (poje Akademski pevski kvintet) — 22.00: Cas, vreme, poročila — 22.15: Radijski jazz.

Ponedeljek, dne 19. okt. 12.00: Valčkova ura (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Cas, obvestila — 13.15: Ruske zborovske pesmi (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura: O zraku (dr. Breclj) — 18.20: Lahka glasba na dveh klavirjih (plošče) — 18.40: Kulturna kronika: Slovenska narodna pesem (Franc Marolt) — 19.00: Cas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Karlovaško

narodno vseučilišče — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Magistrov šramel kvartet — 21.00: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Cas, vreme, poročila — 22.15: Plesna glasba. Sodelujeta Mirko Premelč in radijski jazz.

Torek, dne 20. okt.: 11.00: Šolska ura: Zakaj moram biti zdrav (dr. F. Mišs) — 12.00: Sprehod po Balkanu (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Cas, obvestila — 13.15: Baletna glasba (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Pester spored (radijski orkester) — 18.40: Kazen v sodobni šoli (dr. Stanko Gogala) — 19.00: Cas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Ante Starčević in okupacija Bosne

— 19.50: 10 minut zabave: Foxl muktikon novosti — 20.00: Mali oglasi. — Izvirna zabavna igra v 3. dejanjih. Spisal Josip Daneš — 21.00: Jesenski motivi v glasbi (radijski orkester) — 22.00: Cas, vreme, poročila — 22.15: Zvoki za odih (radijski orkester).

D. M. C. & C. M. S.

prejico, krpanec, Primor, Kronsko in umetno svilo, čipke, šolske in krojaške potrebščine, zimsko trikotažo in drugo galanterijsko ter kratko blago nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Pred Škofijo št. 15

Velika izbira raznih gumbov!
Na debelo! Na drobno!

Trgovci!
Naročajte
„Trgovski list“!

L. M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

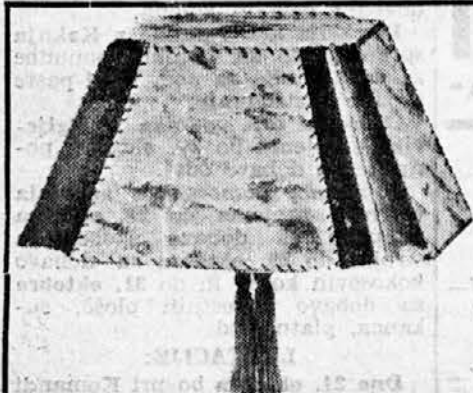
Slomškova ulica 4
TELEFON 29.33

A. ZESCHKO

ZALOGA PAPIRJA NA DEBELO

TOVARNA PAPIRNATIH VREČIC

USTANOVljENO 1867 / TELEFON 2519 / POŠT. HRAN. LJUBLJANA 10.951

**Pergamentni
in celon senčniki**
po najnovjših
osnutkih pri
M. Tičar, Ljubljana

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd

'KVERTA'
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

BOSCH-SERVICE

Izvršujem vsa popravila magnetov za avtodynome, zažanjaje (Anlasser) ter vso električno napeljavo na avtomobilih in motociklih. Lastne naprave za polnjenje akumulatorjev. Vedno v zalogi vsi tovrstni Bosch-proizvodi.

J. KRALJIČ

LJUBLJANA, Gosposvetska 13. Tel. 2535

Gospodje trgovci! S prodajo novega »RUTHAX« emajl-laka

najpopolnejšega sredstva za pleskanje, imate brez vsakega rizika velik in stalen zaslužek.
Pišite glavnemu zastopniku: Commerce d. d., Ljubljana, Krekov trg 10.

Din
20,000.000

V svrhu vzpostavitve likvidnosti Mestne hranilnice ljubljanske, za poživitev vsega našega gospodarstva
razpisuje ljubljanska mestna občina

po sklepu mestnega sveta z dne 19. avgusta 1936, potrjenega od vseh nadzornih oblastev

Din
20,000.000

OBLIGACIJSKO POSOJILO
do zneska **6%** 20,000.000 Din

pod sledečimi pogoji:

1. Obveznice se glasijo na prinašaleca. Protivrednost se lahko poravnava ali v gotovini po Din 97— za Din 100—, ali v starih hranilnih vlogah oziroma vlogah na tekočih računih Mestne hranilnice ljubljanske po Din 100— za Din 100—. Obveznice se izdajajo v izvodih po nominali Din 1000—, Din 5000— in Din 10.000—.
2. Obveznice se obrestujejo po 6% letno, plačljivo polletno za nazaj. Obrestovanje se prične 15. februarja 1937, prve obresti pa zapadejo v plačilo 15. avgusta 1937.
3. Od dneva podpisa do 15. februarja 1937 se podpisnikom priznajo 4% obresti, ki se obračunajo takoj ob podpisu.
4. Obveznice se izplačujejo po žrebanju v njihovi nominalni vrednosti, in sicer tako, da bodo najkasneje v 15 letih izrebanane vse obveznice. Žrebanje bo vršilo mestno poglavarstvo v Ljubljani v prostorih mestnega knjigovodstva v navzočnosti javnega notarja. Prvo žrebanje bo dne 15. februarja 1937 in nato na vsakih 6 mesecev. Prvo izplačilo izrebanih obveznic pa bo dne 15. avgusta 1937 in nato na vsakih 6 mesecev.

5. Vsota, potrebna za izplačilo obresti in izrebanih obveznic bo predvidena v vsakoletnem proračunu mestne občine ljubljanske, ki jamči za redno izpolnjevanje teh obveznosti z vso svojo premično in nepremično imovino in z vso svojo davčno močjo.
6. Javno podpisovanje posojila se prične dne 10. oktobra 1936 in traja do 10. novembra 1936. Podpisovanje sprejemajo poleg mestnega knjigovodstva in Mestne hranilnice v Ljubljani vsi denarni zavodi v Ljubljani z vsemi podružnicami, ki jih imajo po deželi; posredujejo pa podpisovanje vsi ostali denarni zavodi v Dravski banovini. Ob podpisu prijave mora podpisovatelj položiti vpisani znesek. Kdaj se bodo obveznice izročale podpisovateljem, bo objavljeno v dnevnem časopisu.
7. Obveznice se bodo sprejemale kot kavcija pri vseh licitacijah mestne občine ljubljanske in njenih podjetjih po nominalni vrednosti.
8. V treh letih nedvigljene obresti in v 10 letih nevnovčene obveznice, računano od dneva dospelke, zastarajo v korist mestne občine ljubljanske.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1936.

Za mestno poglavarstvo v Ljubljani
predsednik: DR. JURO ADLEŠIČ s. r.